Emeklilik Belgesi ve Kıdem Faizi

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay 9. Hukuk Dairesi	12.02.2026	Bozma

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2026/433	2026/1168	1475 s. K. m.14, 4857 s. K. m.2/6, 492 s. K. m.13/j

ÖZET

Bakanlık hastanesinde alt işverenlerde çalışıp emekli olan işçi davasında Yargıtay; hizmet cetvelindeki işverenlerin alt işveren olup olmadığının araştırılmasını, emeklilik işverene belgelenmediğinden kıdem faizinin arabuluculuk son tutanak tarihinden yürütülmesini istemiştir.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/emeklilik-belgesi-yoksa-kidem-faizi-arabuluculuktan-2026-1168/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

9. Hukuk Dairesi 2026/433 E. , 2026/1168 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : İzmir Bölge Adliye Mahkemesi 3. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2024/512 E., 2025/2334 K.

İLK DERECE MAHKEMESİ : İzmir 6. İş Mahkemesi

SAYISI : 2022/302 E., 2023/494 K.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davalı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkilinin davalı ... Bakanlığına (Bakanlık) bağlı hastanelerde ihale yoluyla hizmet satın alınan alt işverenler nezdinde 01.11.1996-01.05.20 02... .11.2007-17.10.2021 tarihleri arasında aşçı yardımcısı olarak çalıştığını, iş sözleşmesinin emeklilik nedeniyle

sona erdirdiğini, esasen hizmet alım sözleşmelerinin muvazaalı olduğunu, davacının asıl işveren Bakanlığın işçisi olduğunu, davacının son aylık ücretinin 3.555,00 TL olduğunu ve ilave yol ile yemek yardımı aldığını, haftanın 6 günü 05.00-14.30 saatleri arasında çalıştığını, ayrıca haftanın 4 günü 14.30'dan 15.30'a kadar polikliniklerde yemek dağıttığını, ulusal bayram ve genel tatil günlerinde de aynı şekilde çalıştığını ancak fazla çalışma ücretlerinin ödenmediğini, yıllık izinlerinin tamamını kullanmadığını ileri sürerek kıdem tazminatı, fazla çalışma ücreti, ulusal bayram ve genel tatil ücreti ile yıllık izin ücreti alacaklarının davalıdan tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde;davalı Bakanlık ile davacının çalıştığı firmalar arasında personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım sözleşmesi olmadığını bu nedenle davacının işçilik alacaklarından davalı Bakanlığın asıl işveren sıfatıyla sorumlu tutulamayacağını, davacının kıdem tazminatı ve işçilik haklarından ... alacaklarından yüklenici firmaların sorumlu olduğunu, yanı sıra talep edilen faiz oranlarının da fahiş bulunduğunu savunarak davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; davacının davalı işyerinde 01.11.1996-01.09.1997 tarihleri arasında 301 gün, 02.11.1998-01.05.2002 tarihleri arasında 1275 gün, 01.11.2007-17.10.2021 tarihleri arasında 5092 gün olmak üzere üç dönem hâlinde toplam 6668 gün davalı Bakanlığına bağlı hastane ile dava dışı şirketler arasında yapılan yemek pişirme dağıtım ve yemek hizmeti alımına ilişkin sözleşmeler kapsamında çalıştığı, fesih tarihinde ücretinin dönemin asgari ücreti olan aylık brüt 3.577,50 TL'nin %30 fazlası olmak üzere brüt 4.650,75 TL olduğu, aylık brüt 218,14 TL yol yardımı ve günlük 17,33.TL yemek yardımı ile tazminata esas giydirilmiş brüt ücretinin 5.388,90 TL olduğu, davacının hizmet alan davalı Bakanlık ile dava dışı hizmet veren yükleniciler arasında 4857 sayılı İş Kanunu'nun (4857 sayılı Kanun) 2/6 hükmüne uygun asıl işveren alt işveren ilişkisinin kurulduğu ve davalının asıl işveren olarak davacının alacaklarından sorumluluğunun bulunduğu, işten ayrılış bildirgesinde davacının işten ayrılış tarihinin 17.10.2021 ve işten ayrılış kodunun "Kod 8" yani emeklilik nedeni ile fesih olarak bildirilmiş olduğu, ... Kurumu (...) kayıtlarına göre davacının 22.10.2021 tarihinde Kuruma yaşlılık aylığı bağlanması talebinde bulunduğu ve 01.11.2021 tarihinden itibaren yaşlılık aylığı tahsis edildiğinin anlaşılmış olduğu, davacının iş sözleşmesinin 1475 sayılı Yasanın 14/1-(5) hükmünde; 15 yıl ve 3600 prim gününü tamamlamak dışında emeklilik nedeniyle fesih için başkaca bir şart öngörülmediği, yaş şartının tamamlanması ve yaşlılık aylığı bağlanmasının ... mevzuatıyla ilgili olduğu, aynı maddenin (4) numaralı bendinde bağlı bulundukları kanunla kurulu kurum veya sandıklardan yaşlılık, emeklilik veya malullük aylığı yahut toptan ödeme almak amacıyla ayrılanların kıdem tazminatına hak kazanacaklarının ayrıca düzenlenmiş olduğu buna göre her iki hâlde de iş sözleşmesini emeklilik nedeniyle feshettiğinden davacının kıdem tazminatına hak kazandığının değerlendirildiğini, tanık beyanları ve dosya kapsamından davacının haftanın 6 günü 05.00-14.30 saatleri arasında 9,5 saat, 1 saat ara dinlenme süresi düşülerek günde 8,5 saatten 6 günde 51 saat çalıştığı, ayrıca haftanın 4 gününde de dış polikliniklere, sağlık ocaklarına yemek dağıtımına gittikleri günlerde 14.30 -15.30 saatleri arasında 1 saat daha çalıştığı ve 4 günde ilave 4 saat ile haftada toplam 55 saat çalışarak 10 saat fazla çalışma yaptığı, dinî bayramların yarısında

ve diğer ulusal bayram ve genel tatil günlerinde çalıştığı, davacının iş sözleşmesinin fesih tarihleri itibarıyla zamanaşımına uğrayan ilk iki dönem çalışması hariç, 01.11.2007-17.10.2021 tarihleri arasında 5092 günlük 13 yılı aşan hizmet süresine göre 230 gün yıllık izin hakkının bulunduğu, dosyaya yıllık izin kullandırıldığına dair belge sunulmadığı, davacının isticvabında 18.10.2023 tarihli duruşmada alınan beyanına göre 2007, 2008, 2009 yıllarına ilişkin toplam 42 gün yıllık izin hakkı bulunduğunun anlaşıldığı gerekçesiyle davanın kabulüne karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunulması üzerine Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; dosya kapsamı, dosyadaki yazı, bilgi ve belgeler, kanuni gerektirici sebepler, dosyadaki delil durumu birlikte değerlendirildiğinde, 4857 sayılı Kanun'un 2/6 hükmü kapsamında davalı ve dava dışı şirketler arasında asıl iş veren alt işveren ilişkisi bulunmasına göre İlk Derece Mahkemesi kararında hatalı bir yön olmadığının anlaşıldığı gerekçesiyle davalının istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davalı vekili temyiz dilekçesinde;

1. Davacının hizmet süresinin kesintisiz olup olmadığının ...'dan sorgulanması gerektiğini,

2. Davacının çalıştığı firma ile davalı İdare arasında personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım sözleşmesi bulunmadığını, bu nedenle davacının müvekkil İdare aleyhine işçilik alacakları talep etmesinin haksız olduğunu,

3. Davacının çalışmış olduğu yüklenici şirketler ile yapılan hizmet alım sözleşmeleri ve bu sözleşmelerin eki Teknik ve İdari Şartnamelere göre yüklenicinin belirtilen sayıda işçi ile hizmet sunmayı taahhüt ettiğini, bu taahhüdünü yerine getirirken yürürlükte bulunan mevzuatlara göre işçi alma, çıkarma, işçilerin iş hukukundan ... haklarının ödenmesinde yüklenici şirketin sorumlu olduğunu, idarenin bu konuda hiçbir sorumluluk taşımadığını,

4. Faiz oranları ve faiz başlangıç tarihleri bakımından da hatalı karar verildiğini, ileri sürmüştür.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, davacı işçinin hizmet süresinin usulünce belirlenip belirlenmediği, davalı Bakanlığın hüküm altına alınan alacaklardan dolayı sorumluluğunun bulunup bulunmadığı, hüküm altına alınan alacaklara işletilen faiz türünün ve başlangıç tarihlerinin yerinde olup olmadığı, davalının harç muafiyetinin gözetilip gözetilmediği konularında toplanmaktadır.

1. Tarafların iddia, savunma ve dayandıkları belgelere, uyuşmazlığın hukuki nitelendirilmesi ile uygulanması gereken hukuk kurallarına, dava şartlarına, yargılamaya hâkim olan ilkelere, ispat kurallarına ve temyiz olunan kararda belirtilen gerekçelere göre davalı vekilinin aşağıdaki paragrafların kapsamı dışındaki temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

2. Mahkemece hükme dayanak alınan bilirkişi raporunda davacı işçinin davalı asıl işveren Bakanlığının hizmet alımı yaptığı alt işvereni olan şirketler nezdinde birinci dönem; 01.11.1996-01.09.1997 tarihleri arasında 301 gün, ikinci dönem; 02.11.1998-01.05.2002 tarihleri arasında 1275 gün ve üçüncü dönem; 01.11.2007-17.10.2021 tarihleri arasında 5092 gün olmak üzere toplam 6668 gün çalışmış olduğu kabulüyle hizmet süresi belirlenmiş ise de davacının ... kayıtlarında görünen işverenlerinin davalı Bakanlığın ihale yoluyla hizmet alımı yaptığı firmalar olup olmadığının İlk Derece Mahkemesince usulünce araştırılmadığı anlaşılmaktadır. Örneğin; davacının ilk dönem çalışmasının geçtiği ... sicil numaralı ... isimli işverenin davalı Bakanlığın alt işvereni olup olmadığının nasıl belirlendiğine ilişkin bilirkişi raporunda bir açıklama yer almamaktadır. Davacının hizmet cetvelinde görünen işverenlerinin davalı Bakanlığın hizmet ihalesini alan alt işveren olan firmalar olup olmadığının davalı Bakanlıktan sorulmak ve gerekli görülmesi hâlinde davacının istihdamına dayanak hizmet alım sözleşmeleri getirtilmek suretiyle davacının davalı Bakanlığın asıl işverenliği kapsamında geçen hizmet süresinin tereddüte mahal vermeyecek şekilde belirlenmesi gerekmekte olup eksik incelemeye dayalı verilen karar bozmayı gerektirmiştir.

3. Kıdem tazminatının gününde ödenmemesi durumunda ödenmesi gereken faiz mevduata uygulanan en yüksek faizdir. Faiz başlangıcı fesih tarihi olmalıdır. Yaşlılık, malullük aylığı ya da toptan ödeme almak için işyerinden ayrılma hâlinde işçinin bağlı bulunduğu kurum ya da sandığa başvurduğunu belgelemesi şarttır. Bu hâlde faiz başlangıcı da anılan belgenin işverene verildiği tarihtir.

Somut uyuşmazlıkta, davacının emeklilik için ...'ya başvurduğunu ve emekli olabilmek için yasal şartları haiz olduğunu davalı işverene belgelediğine dair bir delile dosya içerisinde rastlanılmamış olup bu durumda kıdem tazminatına fesih tarihinden değil arabuluculuk son tutanak tarihinden itibaren faiz yürütülmelidir. Bu yön gözetilmeden kıdem tazminatına fesih tarihinden faiz yürütülmesi yerinde değildir.

4. 492 sayılı Harçlar Kanunu'nun 13/(j) hükmünde, genel bütçeye dâhil İdarelerin bu Kanun'un 1 ve 3 sayılı Tarifeleri'ne giren bütün işlemlerinin harçtan muaf olacağı belirtilmiştir.

Somut uyuşmazlıkta İlk Derece Mahkemesi tarafından davalı ... Bakanlığının harçtan muaf olduğu belirtilmiş ise de takip eden bentte çelişkili şekilde davacı tarafça yatırılan 2.293,70 TL harcın davalı Bakanlıktan alınarak davacıya verilmesine karar verilmiş olması isabetsizdir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

1. Temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının ORTADAN KALDIRILMASINA,
2. İlk Derece Mahkemesi kararının BOZULMASINA,

Dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, bozma kararının bir örneğinin kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

12.02.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.